

Nytt kurs-
tillfälle!

Hälsoskydd i förskola och grundskola

Effektiv och riskbaserad tillsyn så att barnens hälsa inte påverkas negativt av inomhusmiljön i skollokalerna

10 september 2025

På denna kurs deltar du digitalt på distans

UR KURSENS INNEHÅLL

- Hälsoskydd i förskola och grundskola – hur ser juridiken ut?
- Vad är en olägenhet för barnens hälsa?
- Vem ansvarar för hälsoskyddsåtgärder i förskolor och skolor?
- Anmälningsskyldighet för förskole- och skolverksamheter – vad gäller?
- Hur ser egenkontrollen ut i förskolor och skolor? Vilka är de vanligaste bristerna vi upptäcker?
- Hur arbetar vi med tillsyn av ventilation och städning vid tillsyn på förskola och skola? Vad är viktigt att inspektera och ställa krav på?
- Hur skapar vi goda förutsättningar för ett effektivt tillsynsarbete i förskola och skola?
Erfarenheter från Uppsala kommun

KURSLEDARE

Jonas Christensen

Jurist, Ekologen Miljöjuridik AB

Mimmi Ingevall

*Miljö- och hälsoskyddsinspektör,
Miljöförvaltningen, Uppsala kommun*

Studia

www.studia.se

Hälsoskydd i förskola och grundskola

Effektiv och riskbaserad tillsyn så att barnens hälsa inte påverkas negativt av inomhusmiljön i skollokaler

10 september 2025

På denna kurs deltar du digitalt på distans

Inget barn som går i förskola eller grundskola ska behöva bli sjuk av inomhusmiljön i skollokaler. Uppdraget som tillsynsmyndigheten har enligt miljöbalken är att skydda människors hälsa och miljön mot risk för olägenheter, och i hälsoskyddsarbetet ska särskild uppmärksamhet ägnas åt förskolor och skolor.

Barns miljöer har stor betydelse för deras välbefinnande och hälsa. Barn och unga tillbringar huvuddelen av sin tid inomhus, och skolbarn tillbringar uppskattningsvis 1 000 timmar (27 veckor) per år i skolan. Många barn uppger hälsorelaterade besvär som beror på inomhusmiljön i skolan och detta har ökat med åren.

Inomhusmiljön i skolor och förskolor skiljer sig från många andra inomhusmiljöer genom att många personer vistas samtidigt på en relativt liten yta. Detta ställer höga krav på bland annat ventilation och städning för att undvika dålig luftkvalitet som kan påverka hälsan negativt. (källa: Folkhälsomyndigheten)

Under denna kurs får du som arbetar med tillsyn i skola och förskola öka din kunskap om de juridiska och praktiska tillsynsfrågorna när det gäller inomhusmiljöfrågor i skollokaler.

Efter kursen ska du kunna göra bättre riskbedömningar om vad som innebär en olägenhet för barnens hälsa samt kunna arbeta mer effektivt i ditt praktiska tillsynsarbete, för att både förebygga och lösa problem som kan uppstå i inomhusmiljön i skolor och förskolor. Vi lägger särskilt fokus kring frågorna som rör städning och ventilation.

Du kommer under hela kursen ha möjlighet att ställa dina frågor till våra mycket erfarna och pedagogiska kursledare, samt diskutera med dina kollegor från hela landet.

Varmt välkommen till kursen!

Malin Ek Lara
Kursansvarig, Studia

Kursledare

Jonas Christensen, jurist, *Ekologen Miljöjuridik AB*

Jonas Christensen är jurist och har bred kompetens inom framför allt miljö rätt, plan- och byggrätt, VA-juridik och livsmedelsjuridik. Han har sedan många år utbildat i miljö rätt, förvaltningsrätt och livsmedelsrätt bland annat på Uppsala universitet och på Sveriges lantbruksuniversitet. Jonas fortbildar ofta även yrkesverksamma i kommunen samt bistår tillsyns- och kontrollmyndigheter vid olika frågor och ger juridiskt stöd. Han har tidigare även arbetat på ett kommunalt miljökontor där hälsoskyddsfrågorna var centrala. Numera har han löpande kontakt med flera miljökontor som anlitar honom som juristkonsult.

Mimmi Ingevall, miljö- och hälsoskyddsinspektör, *Miljöförvaltningen, Uppsala kommun*

Mimmi Ingevall är utbildad miljövetare och arbetar som miljö- och hälsoskyddsinspektör sedan 2014. Hon har arbetat i Uppsala kommun sedan 2017 med inriktning främst på tillsyn av förskolor, skolor och hygieniska verksamheter. Mimmi har även arbetat ett år som miljösamordnare på Akademiska sjukhuset.

Målgrupp

Miljö- och hälsoskyddsinspektörer på landets kommuner. Även andra som är intresserade är välkomna till kursen.

Studia

www.studia.se

Program

10 september 2025

Från 08.00 **Digital registrering**

09.00 **Introduktion till kursen – Studia**

09.10 **Hälsoskydd i förskola och grundskola – hur ser juridiken ut?**

Under detta pass går vi igenom förutsättningarna för hälsoskyddsarbetet i förskola och skola utifrån det juridiska perspektivet. Du kommer att få en överblick kring reglerna som styr hälsoskyddstillsynen, och vi diskuterar även kring olika rättsfall.

Grundläggande hälsoskyddsjuridik – vad är en olägenhet för barnens hälsa? Vem ansvarar för hälsoskyddsåtgärder i förskolor och skolor?

- Kommunens ansvar för hälsoskyddet – en kort historik
- Den grundläggande hälsoskyddsjuridiken – var finns reglerna?
- Hur förhåller sig Allmänna råd och tillsynsvägledande dokument från Folkhälsomyndigheten till författningstext?
- Kan man frångå ett allmänt råd?
- Hur kan man använda tillsynsvägledning som ett praktiskt stöd i tillsynsarbetet? Till exempel kring vad som kan ingå i verksamhetsutövarens egenkontroll och vad som kan kontrolleras vid tillsyn?
- Vad är en olägenhet för människors hälsa? Hur bedömer du vad som är en risk för olägenhet för barnens hälsa?
- Vem är verksamhetsutövare för hälsoskyddsobjekt?
- Det organisatoriska ansvaret – vem ansvarar för olika typer av hälsoskyddsåtgärder, skolverksamheten eller fastighetsägaren?
- Vad är relevanta och rimliga krav på verksamhetsutövarna när det gäller hälsoskyddsfrågorna?
- Vilka tillsynsverktyg har vi vid identifierade brister i inomhusmiljön i förskola och skola? Ska vi skriva föreläggande eller förbud? Ska vi koppla på vite eller kontakta Kronofogden? Hur tillämpa proportionalitetsprincipen i 26 kap 9 § MB?

Anmälningsplikt för förskole- och skolverksamheter – vad gäller?

- När inträder anmälningsplikten?
- I vilka fall krävs det en ny anmälan? Till exempel vid byte av huvudman, tillfällig flytt eller utbyggnation av lokaler?
- Hur ska anmälningar hanteras och besvaras?

Vad innebär skyldigheten att bedriva egenkontroll?

- I 4 § förordningen om verksamhetsutövares egenkontroll, står det att "för varje verksamhet skall finnas en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret" – vad betyder detta i förskola och skola?
- Vilken dokumentation behövs för att tydliggöra ansvarsfördelningen? När ska det finnas en delegation?
- Hur omfattande ska egenkontrollen vara i förskolor och skolor?

Vi bryter för en kort paus kl. 10.30–10.45

Jonas Christensen, jurist, Ekologen Miljöjuridik AB

12.00 **Lunch**

13.00 **Intressanta rättsfall med koppling till hälsoskydd i förskola och grundskola**

Vi går igenom några intressanta rättsfall med koppling till hälsoskyddsfrågorna i förskole- och skolverksamheter, till exempel kring städning, ventilation och fukt/mögel – vad kan vi lära av domarna?

Jonas Christensen, jurist, Ekologen Miljöjuridik AB

14.00 **Paus**

14.10 **Tillsyn av förskola och skola – hur skapar vi goda förutsättningar för ett effektivt tillsynsarbete? Erfarenheter från Uppsala kommun**

- Hur arbetar vi strukturerat och effektivt med tillsyn av egenkontroll i förskola och skola?
- Hur arbetar vi med tillsyn av ventilation och städning vid tillsyn på förskola och skola? Vad är viktigt att inspektera och ställa krav på?
- Hur skapar vi förutsättningar för likvärdiga bedömningar i tillsynsarbetet?
- Hur arbetar vi internt för att skapa ett effektivt tillsynsarbete?
- Exempel från ärenden med fokus på ventilation och städning
- Vad kan vi grunda våra bedömningar och beslut på? Vilken vägledning, lagstiftning och vilka domar finns det?

Hur ser det ut på våra förskolor och skolor?

Exempel från Uppsala kommun

- Hur ser egenkontrollen ut i förskolor och skolor? Vilka är de vanligaste bristerna vi upptäcker?
- Exempel från verkligheten, ärenden och hur vi handlagt dessa
- Miljöförvaltningens projekt med dammprovtagning i förskola och förskoleklass 2018
 - Vilka ämnen hittade vi i dammet?
 - Vilka åtgärder kan minska risken för att barn och elever får i sig oönskade ämnen från damm?
 - Slutsatser från projektet
 - Frågestund

Vi bryter för eftermiddagsfika mellan kl. 14.40-15.00

Mimmi Ingevall, miljö- och hälsoskyddsinspektör, Miljöförvaltningen, Uppsala kommun

16.00 **Kursen avslutas**

Studia

www.studia.se

Hälsoskydd i förskola och grundskola

Effektiv och riskbaserad tillsyn så att barnens hälsa inte påverkas negativt av inomhusmiljön i skollocalerna

DATUM

10 september 2025

PLATS

Digitalt på distans, via Zoom.

PRIS

Digitalt deltagande: 7 590 kronor exklusive moms. Priset gäller deltagande för en person. I priset ingår kursens dokumentation i digitalt format.

Sändningen kommer inte att spelas in och får inte heller spelas in av deltagarna.

För våra avbokningsregler, allmänna villkor och integritetspolicy se www.studia.se.

BOKA DIN PLATS

 www.studia.se

 08-650 09 29

 bokning@studia.se

 Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Telefon: 08-650 09 29
E-post: info@studia.se
Hemsida: www.studia.se

Avsändare och returadress: Studia AB, Box 550, 101 30 Stockholm

Studia

www.studia.se

1070.005